

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

15. marts 2012

SVAR PÅ UDVALGSSPØRGSMÅL

Danmarks strukturelle budgetunderskud

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Finansministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 77 ad EUU alm. del af 16. februar 2012 vedrørende Danmarks strukturelle budgetunderskud.

Nicolai Wammen

Folketingets Europaudvalg
Christiansborg

Finansministeren

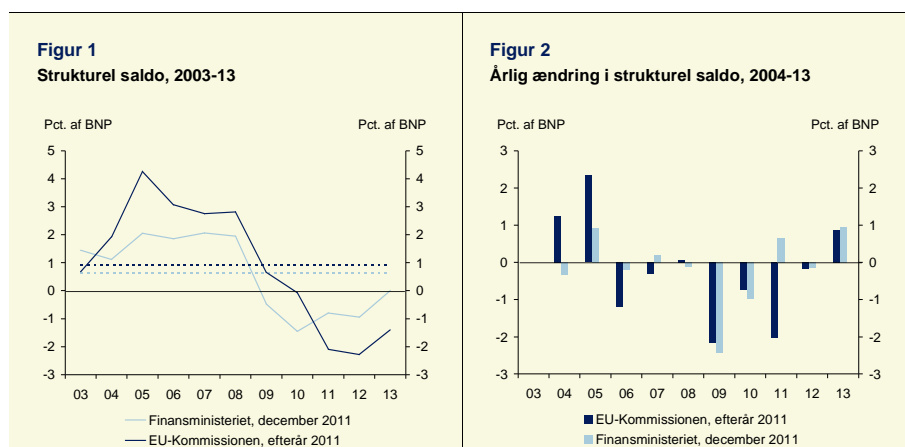
Svar på Europaudvalgets spørgsmål nr. 77 (EUU alm. del) af 16. februar 2012 stillet efter ønske fra Nikolaj Villumsen (EL)

Spørgsmål

Ministeren bedes – i lyset af at Danmark og EU har to forskellige resultater ift. udregningen af Danmarks strukturelle budgetunderskud - oplyse, hvilken udregning ministeren mener der er mest korrekt.

Svar

EU-Kommissionens skøn for den danske strukturelle saldo afviger betydeligt fra Finansministeriets skøn, jf. figur 1 og 2. Der er væsentlige forskelle i både niveauet (figur 1) og de årlige ændringer (figur 2). Når man ser på et gennemsnit for perioden 2003-13, er EU-Kommissionens skøn dog omtrent på linje med Finansministeriets skøn.

Kilde: EU-Kommissionens efterårsprognose, november 2011 og egne skøn, jf. Økonomisk Redegørelse, december 2011.

Kilde: EU-Kommissionens efterårsprognose, november 2011 og egne skøn, jf. Økonomisk Redegørelse, december.

Beregningen af den strukturelle saldo tager udgangspunkt i den faktiske offentlige saldo, der korrigeres for virkningen af konjunkturforskel og andre midlertidige bidrag til de offentlige finanser.

Forskellene i skønnene for den strukturelle saldo skal blandt andet ses i lyset af en række forskelle mellem Kommissionens og Finansministeriets metode til beregning af den strukturelle saldo, herunder:

- Finansministeriets metode korrigerer for midlertidige udsving i indtægterne fra aktiviteterne i Nordsøen, pensionsafkastskat, selskabsskat, registreringsafgift, nettorenter og ”øvrige specielle poster”. Dette bidrager typisk til at give en mere stabil udvikling i den strukturelle saldo, end hvis der ikke korrigeres for sådanne midlertidige forhold. Fx kan der være meget store årlige udsving i provenuet af pensionsafkastskatten, som i høj grad påvirker udviklingen i den faktiske saldo fra år til år.
- EU-Kommissionen anvender en budgetfølsomhed, der er lidt mindre end Finansministeriets, der er beregnet på den makroøkonometriske model ADAM. Budgetfølsomheden er et udtryk for konjunkturernes gennemslag på de offentlige finanser.¹ For en given udvikling i outputgabet, vil Finansministeriets metode dermed indebære et større konjunkturbidrag til de offentlige finanser og derved en mere jævn udvikling i den strukturelle saldo.
- EU-Kommissionen anvender EU’s skøn for outputgabet som mål for konjunkturernes udsving, mens Finansministeriets metode er baseret på en sammenvejning af Finansministeriets skøn for outputgabet og beskæftigelsesgabet (idet en række indtægter og udgifter er tættere knyttet til beskæftigelsen end produktionen). Da beskæftigelsesgabet reagerer forsinket i forhold til outputgabet, betyder forskellen blandt andet, at der kan være tidsforskydninger imellem EU-kommissionens og Finansministeriets vurdering af ændringer i den strukturelle saldo.

På baggrund af de nævnte metodeforskelle vurderes Finansministeriets skøn for den strukturelle saldo at være mere retvisende for Danmark end EUs skøn. Der er naturligvis usikkerhed om enhver opgørelse af den strukturelle saldo, herunder Finansministeriets. Det skal herudover bemærkes, at EU-kommissionens metode anvendes på samtlige EU-lande og blandt andet har til formål at sikre sammenlignelighed på tværs af lande. Metoden tager derfor ikke højde for særlige forhold i de enkelte lande.

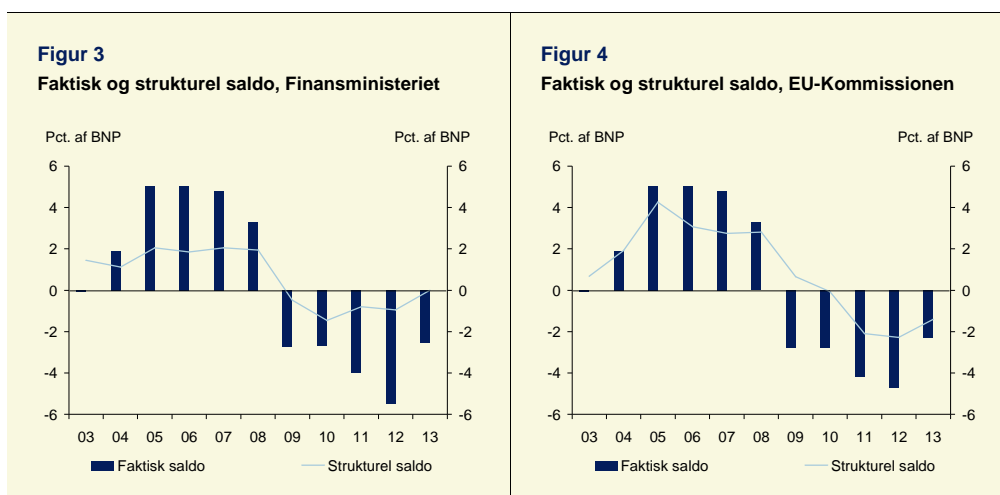
Beregningen af den strukturelle saldo tager udgangspunkt i den faktiske saldo og korrigerer for budgeteffekten af, at BNP (og beskæftigelsen) afviger fra sit strukturelle niveau. Korrektionen foretages således med udgangspunkt i økonomiens overordnede udvikling. Finansministeriet sammenholder løbende sit skøn for ændringer i struktursaldoen med et såkaldt ”bottom-up” approach, hvor der beregnes bidrag til ændringer i struktursaldoen fra finanspolitikken og fra strukturel be-

¹ Budgetfølsomheden angiver ændringen i den offentlige saldo i pct. af BNP ved en ændring i outputgabet på 1 pct.-point.

skæftigelse, strukturelle Nordsø-provenuer, strukturelle renteindtægter mv. Det giver et ekstra tjek og dermed større sikkerhed om de skønnede ændringer i struktursaldoen fra et år til det næste i Finansministeriets beregning.

I forbindelse med en kommende budgetlov, der blandt andet skal omfatte balancereglen i den nye finanspagt (Fiscal Compact), vil det være Finansministeriets skøn for den strukturelle saldo, der ligger til grund. Balancereglen indebærer for Danmark, at det strukturelle underskud som udgangspunkt ikke må overstige ½ pct. af BNP.

Metodeforskellene betyder, at Finansministeriets skøn for den strukturelle saldo giver en mere jævn profil over årene end EU-Kommissionens skøn, jf. figur 3 og 4. For de historiske år afspejler det blandt andet, at der i Finansministeriets opgørelse korrigeres for de store indtægter fra pensionsafkastskatten (2004-05), Nordsøen (2005-08) og selskabsskat (2003-07). Justeringerne fører samlet til, at Finansministeriets vurdering af struktursaldoen bliver lavere end EU-kommissionens i perioden 2005-08. Tilsvarende er der i FM's opgørelse blandt andet korrigeret for ekstraordinært højt niveau for provenuet fra pensionsafkastskatten i 2010.

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn, jf. Økonomisk Redegørelse, december 2011.

Kilde: EU-Kommissionens efterårsprognose, november 2011.

I årene 2010-2013, hvor Danmark er omfattet af EU-henstillingen om at forbedre den strukturelle saldo med 1½ pct. af BNP, afviger EU-Kommissionens skøn for den strukturelle saldo fra Finansministeriets skøn.

Med Finansministeriets skøn forbedres den strukturelle saldo således med 1½ pct. af BNP fra 2010 til 2013, mens den strukturelle saldo med Kommissionens skøn svækkes med 1,3 pct. af BNP fra 2010 til 2013, jf. tabel 1.

Tabel 1**Skøn for den strukturelle saldo mv., 2010-13**

Pct. af BNP	2010	2011	2012	2013
<i>Strukturel saldo</i>				
Finansministeriet, <i>Økonomisk Redegørelse</i> , december 2011	-1,5	-0,8	-0,9	0,0
EU-Kommissionen, <i>efterårsprognose</i> , november 2011	-0,1	-2,1	-2,3	-1,4
<i>Faktisk saldo</i>				
Finansministeriet, <i>Økonomisk Redegørelse</i> , december 2011	-2,7	-4,0	-5,5	-2,6
EU-Kommissionen, <i>efterårsprognose</i> , november 2011	-2,6	-4,0	-4,5	-2,1
<i>Outputgab</i>				
Finansministeriet, <i>Økonomisk Redegørelse</i> , december 2011	-1,9	-2,1	-2,2	-1,8
EU-Kommissionen, <i>efterårsprognose</i> , november 2011	-3,9	-2,9	-2,0	-1,1
Sammenvejret konjunkturgab, <i>Økonomisk Redegørelse</i> , december 2011	-1,9	-2,4	-2,5	-2,2

Kilde: EU-Kommissionens efterårsprognose, november 2011 og Økonomisk Redegørelse, december 2011.

EU's vurdering af efterlevelsen af strammingskravet på 1½ pct. af BNP tager udgangspunkt i Kommissionens metode til beregning af den strukturelle saldo, men vurderingen afspejler i sidste ende en helhedsvurdering. I sin helhedsvurdering inddrager Kommissionen og Rådet også evt. dokumentation fra medlemslandene, herunder fx opgørelser af de direkte provenuvirkninger af finanspolitiske tiltag.

EU-kommissionen er bekendt med usikkerheden i Kommissionens skøn for den danske strukturelle saldo, og EU-Kommissionen vurderede i januar 2011, at Danmark efterlever henstillingen – selv om Kommissionens metode på det tidspunkt viste en svækkelse af den strukturelle saldo fra 2010 til 2013.

EU-Kommissionen anfører desuden eksplicit i efterårsprognosen 2011, at konsolideringen af de offentlige finanser ud fra en "bottom-up" beregning skønnes at udgøre 1½ pct. af BNP i 2011-13 – selv om EU-kommissionens egne skøn for struktursaldoen viser en forværring fra 2010 til 2013.

EU-Kommissionens skøn for den strukturelle saldo i 2010-13 skal blandt andet ses i lyset af, at EU-Kommissionen – på trods af en forventet beskeden BNP-vækst og næsten uændret ledighed – skønner en meget stor indsnævring af outputgab fra 2010 til 2013. Dermed bliver en stor del af forbedringen af de offentlige finanser fra 2010 til 2013 anset som konjunkturelt betinget med EU-

Kommissionens skøn, mens en mindre del betragtes som en strukturel forbedring.²

I Finansministeriets skøn bidrager korrektionen for andre midlertidige forhold – herunder pensionsafkastskat og Nordsø-indtægter – desuden til, at den strukturelle saldo styrkes med 1 pct. af BNP fra 2010 til 2013. Det skal især ses i sammenhæng med udviklingen i provenuet fra pensionsafkastskatten, der ligger ca. 1 pct. af BNP over det strukturelle niveau i 2010 og under det strukturelle niveau i 2013.

Med venlig hilsen

Bjarne Corydon

² EU-Kommissionen har ikke indregnet virkningen på den strukturelle beskæftigelse og BNP af besluttede reformer – herunder dagpengereformen og Forårspakke 2.0 mv. – der har virkning frem mod 2013.